

ת"פ 62273/09/17 - מדינת ישראל נגד יעקב זקן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 62273-09-17 מדינת ישראל נ' זקן
בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד שירלי אוחיון

המאשימה

נגד

יעקב זקן ע"י עו"ד מוטי איווס ומנחם
שטאובר

הנאשם

הכרעת דין

רקע ומתווה דינוי

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של התפרצות למקום מגורים וגניבה. על פי עובדות כתב האישום, ביום 23.9.17 בסמוך לשעה 12:15 נכנס הנאשם לבית דירות ברחוב הפלמ"ח בירושלים (להלן: **הבנין**), ושם מצא בארון חשמל מפתח של אחת הדירות, הנמצאת בקומה הראשונה (להלן: **הדירה הראשונה**). הנאשם נכנס לדירה באמצעות המפתח וגנב מתוכה מפתח של דירה אחרת באותו הבנין, הנמצאת בקומה השניה (להלן: **הדירה השניה**). שתי הדירות שייכות לאותו אדם, מר יעקב אדלר (להלן: **המתלונן**).

הנאשם כפר במיוחס לו. בתשובתו לאישום ביום 14.1.18 מסר ב"כ הנאשם, כי הנאשם נכנס לבנין על מנת לצרוך סמים ומצא את המפתחות בכניסה. ב"כ הנאשם הסכים להגיש את מלוא חומר הראיות הרלוונטי ללא צורך בשמיעת העדים ועל כן הוגש מטעם המאשימה תיק מוצגים מוסכם.

מטעם ההגנה העיד הנאשם והוגשו מספר מסמכים.

סקירת הראיות

מן הראיות עולות העובדות הבאות:

ביום 23.9.18 בסמוך לשעה 12:15 הבחין אחד הדיירים בבנין בנאשם, אשר עורר את חשדו, משום שעלה במדרגות למרות שאינו מתגורר בבנין ועל כן התקשר למשטרה (ת/3, הודעת גלעד פסס).

שוטר ומתנדב אשר הגיעו למקום כשש דקות לאחר מכן (לפי הרישום הארוע נפתח בשעה 12:17 והשוטרים הגיעו בשעה 12:23) עכבו את הנאשם בקומה השלישית של חדר המדרגות בבנין. הנאשם אמר להם כי נכנס לבנין על מנת

לצורך סמים, אך השוטרים לא ראו סימנים המעידים על צריכת סמים במקום ולכן ערכו חיפוש על גופו של הנאשם. בחיפוש נמצאו בכיס מכנסיו של הנאשם 3 מפתחות למנעולי רב בריח. (ת/4 ות/7, הודעת המתנדב אורן רביבי ודו"ח פעולה של השוטר אמיר זגיר).

הנאשם אמר לשוטר ולמתנדב אשר עכבו אותו, כי המפתחות הם של בית אימו ושל משרד השייך לאחותו (ת/4 ות/7). בבדיקה התברר כי אכן מפתח אחד שייך לדירת אחותו של הנאשם אך שני המפתחות האחרים שייכים לדירות הראשונה והשנייה (ת/7). צילום המפתחות הוגש וסומן ת/11.

על פי דברי המתלונן ובתו, מרים שליסל (ת/1 ות/2), המפתח לדירה הראשונה נמצא דרך שגרה בארון החשמל שבקומה השניה בחדר המדרגות והמפתח לדירה השניה היה תלוי במדף ספרים שבדירה הראשונה. המתלונן הדגיש, כי הוא בטוח שיום קודם למעצרו של הנאשם ראה את המפתח לדירה השניה תלוי על המדף בדירתו (ת/1, ש' 39-41). עוד הדגיש המתלונן, כי הוא אינו משתמש במפתחות שנתפסו אצל הנאשם, שכן הם נועדו לאפשר לבני משפחתו להכנס לדירות בהעדרו, ואילו הוא משתמש במפתחות אחרים שברשותו כדי להכנס לדירות אלו (ת/1, ש' 44). דברים דומים עלו גם מעדות בתו של הנאשם (ת/2).

המתלונן הוסיף כי אין כל סימן לפריצה לדירה הראשונה, דבר לא נלקח מתוכה מלבד המפתח והיא נראית כפי שנראתה כאשר יצא ממנה בפעם האחרונה.

בהודעה הראשונה שנגבתה מהנאשם בתחנת המשטרה לאחר מעצרו מסר, כי נכנס לבנין על מנת לצורך סמים, מצא את המפתחות בכניסה לבנין והתכוון להניחם במקום בולט על מנת שבעליהם ימצא אותם, אך נעצר על ידי השוטרים בטרם עשה כן. הנאשם נשאל מדוע אמר לשוטרים שעצרו אותו כי המפתחות שייכים לאחותו אך הוא הכחיש כי אמר כך (ת/6). בהודעות נוספות שמר הנאשם על זכות השתיקה באופן חלקי ונמנע מלהשיב למרבית השאלות שנשאל (ת/8 ות/9).

עדות הנאשם

הנאשם העיד לפני. על פי דבריו, הוא יצא מבית אמו, המרוחק כ- 15 דקות מהבנין בדרכו אל בית אחותו, הנמצא בסמוך מאוד. בדרכו נכנס לחדר המדרגות של הבנין על מנת לצורך כדור מסוג "בונדורמין", בדרך של טחינתו לאבקה ושאיפתו. כשהיה בחדר המדרגות שמע את השכנים ואת השוטרים, הבחין במעלית עולה ולכן החל לרדת מהקומה הרביעית לשלישית, על מנת שלא יבחינו בו. השוטרים עיכבו את הנאשם וערכו עליו חיפוש. במהלך החיפוש נמצאו השוטרים שלושה מפתחות. הנאשם טען בעדותו מספר פעמים, כי אמר לשוטרים שמפתח אחד שייך לביתה של אחותו וכי שניים מן המפתחות מצא ליד המעלית בבנין.

השוטר אשר תפס את המפתחות ניסה לפתוח את דלתות הבנין "כמו מטורף" וטען בפניו כי אחד המפתחות פתח דלת של דירה בבנין וכי מפתח נוסף אכן נבדק בביתה של אחותו ונמצא שלה.

הנאשם הכחיש כי טען שהמפתחות שייכים לבית אמו ולמשרדה של אחותו, כפי שהופיע באמרות השוטר והמתנדב ועמד על כך שאמר לשוטרים כי מצא את המפתחות ליד המעלית בבנין.

הנאשם חזר בעדותו מספר פעמים על כך שביקש מן השוטרים לתעד אותו ואת המקום על מנת להיווכח כי לא גנב דבר, אך הדבר לא נעשה. כמו כן אמר הנאשם מספר פעמים כי נלקחו ממנו טביעות אצבע בתחנת המשטרה, אך הוא לא

יודע מה עשו עם זה.

עמדות הצדדים

המאשימה טוענת, כי מן הראיות עולה באופן ודאי שהמפתחות אשר נתפסו בכיסו של הנאשם היו האחד בארון החשמל והשני בתוך הדירה הראשונה, וכי ההסבר האפשרי היחיד לכך שהמפתחות נתפסו אצל הנאשם הוא שהנאשם התפרץ לדירה הראשונה בעזרת המפתח שהיה בארון החשמל וגנב מתוכה את המפתח לדירה השניה. בסיכומיה התייחסה ב"כ המאשימה לשקרים ולחוסר ההגיון שבגרסת הנאשם, והפנתה לתשובתה בכתב לטענת הנאשם שאין להשיב לאשמה (מסמך מיום 26.3.18 בתיק).

ב"כ הנאשם הבהיר בסיכומיו, כי אינו חולק על ראיות המאשימה. עם זאת טען, כי הסברו של הנאשם, כי מצא את המפתחות בכניסה לבנין, מתיישב עם ההגיון וכי לא הוכח שהתפרץ לדירה הראשונה וגנב ממנה דבר. ב"כ הנאשם הפנה למספר נקודות המחלישות את המסקנה העולה מראיות המאשימה:

מדברי המתלונן עולה, כי הסיבה להשארת מפתח אחד בארון החשמל ומפתח שני בארון הספרים בדירה היא, שהוא מאפשר ל- 13 נכדיו לעשות שימוש בדירה בהעדרו ללא תיאום מוקדם. מדברי בתו של המתלוננת עולה, כי גם בני משפחה נוספים מכירים את הסידור. ב"כ הנאשם טען, כי לא נשללה האפשרות שאחד מבני משפחת הנאשם לקח את המפתחות על מנת להכנס לדירה השניה והפיל את המפתחות בכניסה לבנין. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם לכך שלא נעשתה כל פעולת חקירה על מנת לשלול אפשרות זו.

מדו"ח הפעולה ת/7 עולה, כי השוטרים הגיעו לבנין תוך שש דקות מהקריאה (ר' למעלה). ב"כ הנאשם טען, כי לא סביר שתוך שש דקות הנאשם מצא את המפתח לדירה הראשונה, אשר הוחבא בארון חשמל בקומה השניה, נכנס אליה ומצא את המפתח לדירה השניה.

מדברי המתלונן עולה, כי לא נגנב דבר מאף אחת משתי הדירות. ב"כ הנאשם טען, כי אין זה סביר שאדם יתפרץ לדירת מגורים ויגנוב מתוכה רק מפתח.

כמו כן הפנה ב"כ הנאשם למחדלי חקירה ובהם העובדה שלא נלקחו טביעות אצבע מארון החשמל או מהדירה הראשונה. בסיכומיו הפנה ב"כ הנאשם לטענתו הכתובה שאין להשיב לאשמה (מסמך מיום 14.3.18 בתיק).

דיון והכרעה

לאחר שבחנתי את הראיות המוסכמות והתרשמתי מעדות הנאשם לפני, מסקנתי היא כי נותר ספק מסוים בשאלה האם הנאשם התפרץ לדירה הראשונה, אך הוכח מעבר לספק סביר, כי גנב את המפתחות אשר נמצאו ברשותו. כמו כן עולה מן הראיות, כי הנאשם נמצא בבנין בנסיבות המעלות חשד כי בכוונתו לפרוץ לדירה. אנמק:

ההתפרצות

מדברי המתלונן ובתו עולה, כי המפתח לדירה הראשונה, אשר נתפס בכיסו של הנאשם, היה בתוך ארון החשמל בקומה השניה וכי המפתח לדירה השניה היה תלוי על מדף בדירה הראשונה קודם לתפיסתם אצל הנאשם. עוד עולה, כי המתלונן ראה את מפתח הדירה השניה על המדף בפעם האחרונה יום קודם למעצרו של הנאשם. מדובר בראיות אשר

הוגשו בהסכמה, ללא הסתייגות מתכנן, וב"כ הנאשם הבהיר כי אינו חולק על האמור בהן. אוסיף על כך, כי לא מצאתי כל טעם מדוע להטיל ספק בדברי המתלונן או בתו ביחס למקום המצאם של המפתחות. מדובר בדברים המתיישבים עם השכל הישר ונסיין החיים.

מכאן עולה, כי ההסבר המתבקש לכך שהמפתח לדירה השניה הגיע לכיסו של הנאשם הוא, כי הנאשם התפרץ לדירה הראשונה באמצעות המפתח שהיה בארון החשמל בקומה השניה ואשר נתפס בכיסו, וכך גנב ממנה את המפתח לדירה השניה. על הנאשם לסתור מסקנה זו, ולכל הפחות לטענת בה ספק ולהעלות הסבר אפשרי אחר, כיצד הגיע המפתח של הדירה השניה לכיסו.

וכיצד התמודד הנאשם עם החזקה העובדתית אשר קמה נגדו?

תחילה טען הנאשם, בפני השוטרים אשר עכבו אותו בבניין, כי המפתחות שנמצאו בכיסו הם של דירתה של אימו וכן של משרד השייך לאחותו. אין חולק כי טענה זו שקרית - ומדובר בשקר בנקודה המרכזית שבתיק. הנאשם נמנע מלהסביר למה שיקר לשוטרים (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 15, ש' 16-19), ואף טען כי השוטרים משקרים בנקודה זו (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, למשל ע' 14, ש' 29-30).

הנאשם העיד לפני, כי כאשר השוטרים מצאו את המפתחות, אחד מהם מיד ניסה לפתוח את דלתות דירות הבנין "כמו מטורף" אך לא הצליח (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 10, ש' 7-8), ואז הלכו לבית אחותו. על פי ת/4 ות/7, השוטרים תחילה הלכו לבית אחותו של הנאשם ולאחר שהיא הכחישה קשר לשניים מן המפתחות, חזרו לבנין ובדקו האם הם מתאימים לדירות (וגילו התאמה לשניים מהן). כאמור, ת/4 ות/7 הוגשו בהסכמה, ולא ניתן לחלוק על תכנם. יתרה מכך - לו היו השוטרים בודקים תחילה התאמה בין המפתחות לדירות הבניין, היו מגלים מיד ששניים מהם מתאימים, ולא היה צורך להגיע לדירת האחיות.

הנאשם טען שמצא את המפתחות בכניסה לבנין והתכוון להניחם במקום בולט - אבל עוכב על ידי שוטר כשהיה בין הקומה השלישית לקומה הרביעית והמפתחות נמצאו בכיסו. ככל שהתכוון הנאשם להניח את המפתחות במקום בולט, אין שום הגיון להכניסם לכיס ואז לעלות למעלה. הנאשם התבקש להסביר נקודה זו - והתחמק (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 14, ש' 13-16).

הסברו של הנאשם, כי נכנס לבנין על מנת לצרוך כדור בונדורמין, אינו מתיישב עם ההגיון ועם השכל הישר. הנאשם היה בדרכו מבית אמו לבית אחותו, ולא מצאתי שום הגיון למה יעצור ממש לפני הגעתו ליעדו על מנת לצרוך כדור שינה - כאשר לשיטתו מדובר בפעולה האורכת כחצי דקה, ואינה מותירה סימנים או מצריכה שימוש בכלים (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 11 למטה). ובמיוחד כאשר בית אמו במרחק של 15 דקות מהבנין ובית אחותו נמצא במרחק דקה הליכה (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 10 ש' 9).

הנאשם טען שטחינת כדור ושאירת האבקה אורכת כחצי דקה לכל היותר - אך מהראיות עולה שלכל הפחות הנאשם היה בבנין כשש דקות, והנאשם לא הסביר מה עשה בחמש וחצי הדקות שנותרו לו לאחר שצרך את הכדור.

הנאשם אישר בעדותו, כי ניסה להתחמק מהשוטרים כאשר שמע אותם בחדר המדרגות (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 13, ש' 5-6 וש' 13-16, ע' 15, ש' 24-25). הסברו של הנאשם, שכביכול עשה כן כי היה לו "לא נעים מהשכנים" נראה תלוש מההגיון.

בהודעות מאוחרות שנגבו מהנאשם, הוא שמר בעיקרו של דבר על זכות השתיקה ולא השיב לשאלות לא נוחות שנשאל.

אוסף על אלה את הרושם אותו עשה הנאשם בעת שהעיד, אשר מקשה מאוד לתת משקל כלשהו לדבריו. הנאשם לא הסביר את הקשיים וחוסר ההגיון שבגרסתו, אלא התחמק ממתן תשובות (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18 למשל ע' 14, ש' 13-16, ע' 15 למעלה).

מכאן עולה, כי הנאשם לא סתר את המסקנה העולה מראיות המאשימה ולא הציע הסבר מתקבל על הדעת למעשיו בבניין. יתרה מכך, שקרי הנאשם בגרסתו הראשונה לשוטרים ושמירתו על זכות השתיקה באמרתיו ת/8 ות/9 אף מחזקים את ראיות המאשימה.

מכאן שהמאשימה קרובה מאוד לשכנע, כי הנאשם גנב את מפתח הדירה הראשונה מהדירה השניה.

ועם זאת, נותר ספק מסוים, גם אם קל מאוד, בשאלה האם הנאשם התפרץ לדירה הראשונה: מן הראיות עולה, כי הנאשם היה בבניין כשש דקות. הטרידה אותי השאלה עליה הצביע ב"כ הנאשם, כיצד הספיק הנאשם תוך כשש דקות למצוא את מפתח הדירה הראשונה בארון חשמל שנמצא בקומה השניה (או בקומה העליונה, לפי דברי בתו של המתלונן, ת/2 ש' 6), לגלות לאיזו דירה הוא שייך ולהכנס לתוכה. כמו כן הטרידה אותי השאלה מדוע גנב הנאשם רק את מפתח הדירה השניה, מבלי לגנוב שום דבר נוסף ומבלי להותיר בדירה כל סימן שהיה בה.

אדגיש, כי בהחלט יתכן שיש תשובה לשאלות אלו, ואני רחוק מאוד מלקבל את הטענה שהנאשם מצא את המפתחות בכניסה לבניין כפי שטען. עם זאת, מן הראיות עולה כי המתלונן נהג לאפשר לנכדיו (ואולי לבני משפחה אחרים) להכנס לדירה הראשונה ולקחת ממנה את מפתח הדירה השניה, על מנת להשתמש בה. האפשרות שאחד מבני המשפחה הוציא את המפתח מהדירה הראשונה והשאיר במקום כלשהו שני המפתחות לא נשללה מן הראיות. במיוחד דברים אמורים בשים לב לכך שהארוע היה ביום השבת וכי המתלונן לא היה בדירתו, שכן בילה את השבת אצל בתו - ועל כן לא יכול היה לדעת אם מי מבני משפחתו ביקר אצלו בהעדרו, ולא התקשר בגלל השבת.

בנסיבות אלו, יש משקל לחובת המאשימה להמנעותה מלברר האם נכדיו של הנאשם השתמשו בדירתו בסוף השבוע, כמו גם להמנעותה מלבצע בדיקת טביעות אצבע.

גניבת המפתחות

מן הראיות נותר ספק, גם אם קל מאוד, בשאלה האם מפתח הדירה השניה נגנב מהדירה הראשונה או שהוצא ממנה בדרך אחרת. לפיכך לא קמה חזקת הסמיכות (המכונה גם חזקה תכופה), ולא הוכח כי הנאשם גנב את המפתח מתוך הדירה.

עם זאת, בכיסו של הנאשם נמצאו שני מפתחות, אשר אינם שייכים לו, ואותם נטל ונשא ללא רשות הבעלים. ההסבר היחיד לכך הוא שהנאשם גנב את המפתחות:

כפי שפרטתי למעלה, לא ניתן לקבל את הסברו של הנאשם, כי מצא את המפתחות בכניסה לבנין והתכוון להניחם במקום בולט, שכן הם היו בכיסו כאשר היה בין הקומה השלישית לרביעית (ואזכיר את השקרים והתמיהות שבדברי הנאשם, אותם סקרתי למעלה). אך גם לו הייתי מקבל את האפשרות כי הנאשם מצא את המפתחות בכניסה לבנין ולקח אותם, עדיין מדובר בגניבה במציאה, שכן כאשר אדם מוצא מפתחות בחדר מדרגות של בניין, ברור "שאפשר

באמצעים סבירים לגלות את הבעל (לשון סע' 383(ג)(1)(4) לחוק העונשין), שהרי התרחיש הסביר הוא שנפלו לאחד הדיירים - כפי שגם הנאשם טען בעדותו שסבר.

ההסבר האפשרי היחיד, כאשר אדם מוצא בכניסה לבנין מפתחות ושם אותם בכיסו, הוא כי הוא מתכוון לגנוב את המפתחות. במיוחד בשים לב למכלול הנסיבות האופפות את המקרה. הנאשם לא הציע כל הסבר אחר שניתן לקבלו, ולכן הוכח כי גנב את המפתחות.

נסיבות מחשידות בכוונת פריצה

סע' 410 לחוק העונשין קובע, כי:

מי שנמצא באחת מנסיבות אלה, דינו - מאסר חמש שנים:

(2) הוא מחזיק מכשיר המשמש לשם פריצה לבנין, בכוונה לבצע פשע;

(4) הוא נמצא בבנין בכוונה לבצע בו גניבה או פשע, ונקט אמצעים להסתיר את נוכחותו.

ומן העובדות שנקבעו עולה, כי הנאשם נמצא בבנין, כשבכליו שני מפתחות, המשמשים לשתי דירות באותו בנין אותם גנב בסמוך לכך.

מפתח של דירה הוא חפץ, אשר השימוש היחיד לו הוא פתיחת הדלת ואין לו ערך לאף אדם מלבד בעל הדירה (ומי מטעמו), או מי שמבקש להתפרץ לתוכה. משכך, ההסבר היחיד מדוע גנב הנאשם את המפתחות הוא על מנת להתפרץ באמצעותם ועל כן הם מהווים "מכשיר המשמש לפריצה". ר' פרשנות המונח בספרו של י' קדמי "על הדין בפלילים" (כרך ב, תשס"ו), בעמ' 799-804.

עוד עולה, כי הנאשם עלה לקומה הרביעית עם המפתחות וניסה להתחמק מהשוטרים כאשר שמע אותם (ר' פרוטוקול מיום 15.04.18, ע' 13, ש', 5-6 וש' 13-16, ע' 15, ש' 24-25) - ובכך **"נקט אמצעים להסתיר את נוכחותו"**.

וכך נותח הסעיף בע"פ 124/82, כהן נ' מדינת ישראל:

"בארבעת הסעיפים הקטנים שבסעיף 410 מדובר על אדם, הנמצא בנסיבות מסוימות, כאשר עצם עובדת הימצאותו בנסיבות אלה יוצרת את ההנחה של כוונה לבצע גניבה או פשע. ונסיבות אלה משתנות מעניין לעניין; בסעיף-קטן (1) מדובר, שהוא מזוין בנשק או במכשיר שיש בהם לסכן או לפגוע; בסעיף-קטן (2) - שהוא מחזיק במכשיר, המשמש לשם פריצה לבנין; בסעיף-קטן (3) מדובר שפניו רעולים או מושחרים או הוא מוסווה בדרך אחרת; ובסעיף-קטן (4) - שהוא נמצא בבנין ונקט אמצעים להסתיר את נוכחותו. הצד השווה לכל ארבעת סוגי נסיבות אלה, היוצרות את ההנחה של כוונה לבצע גניבה או פשע, כל עוד לא ניתן הסבר אחר על-ידי הנאשם, הוא, שמהותן וטיבן של הנסיבות, שבהן נמצא הנאשם, הן כאלה, שמובילות להנחה זו בדבר כוונה לבצע גניבה או פשע."

אזכיר, כי הנאשם נתן לשוטרים שעכבו אותו הסבר שקרי ביחס למקור המפתחות וכי לא נתתי כל משקל להסברים שנתן בעדותו לפני, כפי שפרטתי למעלה. מכלול הנסיבות מלמד, כי ההסבר האפשרי היחיד למעשיו של הנאשם בבנין הוא, כי גנב את המפתחות על מנת להתפרץ באמצעותם לדירה (או דירות). הנאשם לא שלל את החזקה העולה ממעשיו ולא

הציע כל הסבר אחר היכול להסביר את מעשיו, ועל כן הוכח כי נמצא בבניין בנסיבות מחשידות.

אמנם בכתב האישום לא יוחסה לנאשם עבירה של המצאות בנסיבות מחשידות, אך היתה לו הזדמנות מלאה להתגונן מפניה, שכן בנסיבות הענין יסודותיה העובדתיים של העבירה היו בלב המחלוקת בתיק, והסבריו של הנאשם למעשיו, ככל שהייתי מקבל אותם, היו יפים גם ביחס לעבירה זו.

סיכום

מזכה את הנאשם מעבירת ההתפרצות ומרשיעו בעבירות גניבה והמצאות בנסיבות מחשידות בכוונת פריצה, עבירות על סעיפים 384 ו- 410 לחוק העונשין.

ניתנה היום, י' אייר תשע"ח, 25 אפריל 2018, במעמד הצדדים